

Základná škola s materskou školou Senohrad, Senohrad č. 129, 962 43 Senohrad

Vzdelávacia oblasť			Človek a hodnoty		
Názov predmetu			Etická výchova		
Názov ŠkVP			---		
Časový rozsah výučby	Povinná časť	1	1 hodina týždenne; 33 hodín ročne		
	Voliteľné hodiny	-			
Ročník			4. ročník		
Škola			Základná škola s materskou školou Senohrad		
Stupeň			ISCED 1 – primárne vzdelávanie		
Dĺžka štúdia			štyri roky		
Forma štúdia			denná		
Vyučovacia jazyk			slovenský		
Poznámky			platný od 2023/2024		

Predmet pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Zameriava sa na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov.

Tematické celky

- **Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov**
- **Reálne a zobrazené vzory**
- **Rozvoj tvorivosti a iniciatívy**
- **Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa**
- **Náš región – vlast'**

Vo vyučovaní sa budú využívať metódy priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí), tiež sprostredkovaného prenosu poznatkov (didaktická hra), práce s textom a aktivizujúce metódy. Do vyučovania budú zaradené vychádzky.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Obsah vzdelávania: Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Finančná gramotnosť
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	Tolerancia, rešpekt a úcta, komunikačné interpersonálne zručnosti, kultivované empatické správanie. Osobnostný a sociálny rozvoj	Tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.) Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...) Dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch	Žiak vie: - ako znie Zlaté pravidlo ľudskosti - vie vysvetliť pojmy rovnoprávnosť pohlaví, rás... - vie vysvetliť základné rozdiely medzi pohlaviami chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch - uvedomuje si význam	OSR OZO	

		Kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).	rovnoprávnosti ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia - vie pochopiť správanie iného pohlavia - badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia - v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie - kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie - v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia .		
Reálne a zobrazené vzory : mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti.	Pozitívne a negatívne vzory	Sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok) Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV) Prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti) Čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).	Žiak vie: Pozná pojmy vzor, vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správania - na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badať snahu o reguláciu jej sledovania - vie si voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom - vie verbálne prezentovať aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor - vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí.	OSR MEV	Téma č. 2 Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Žiak vie: uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Základné pojmy: zodpovednosť
Tvorivosť a iniciatíva	Záujmy, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality	Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...) Osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov	Žiak vie: Posúdiť kto je, svoje možnosti a reakcie, – realizuje ústretivosť k iným, – tvorivo , iniciatívne a vytrvalo riešiť každodenné problémy , - pomáhať iným. - badať na jeho správaní prosociálne prvky	OSR	Téma č. 4 Plánovanie a hospodárenie s peniazmi Čiastková kompetencia 4: Zvážiť príspevky na darčovstvo a filantropiu. Žiak vie: opísať na jednoduchých príkladoch význam vzájomnej pomoci a charitatívnych aktivít. Základné pojmy charita, filantropia
Osobnostný a sociálny rozvoj Práva a povinnosti	Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	Súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel	Žiak vie: -pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ - vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa	OSR MUV	

	Práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?) Solidarita a prijatie odlišností	UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?) Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo) (uvedenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťažované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).	-pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť -vie vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete -pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ - vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa -pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť -vie vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete - osvojuje si sociálne normy - dožaduje sa svojich práv -rešpektuje práva iných		
Náš región-vlast'	Ochrana prírody a životného prostredia	Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo? Iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj) Ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne). Tvorba projektov	Žiak vie: -vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia - má ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie - je iniciatívny vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia	OSR REV MEV	

Učebné zdroje

a) Pracovné zošity

b) pomôcky: Dohovor o právach dieťaťa, rodinné fotografie, rodostrom (obrázok), IKT

Hodnotenie predmetu

Etická výchova je hodnotená slovami – absolvoval/a – neabsolvoval/a. Hodnotíme prístup žiakov k spracovaniu úloh, aktivitu na hodinách, spolupráca v skupine.

Začlenenie prierezových tém

• **osobnostný a sociálny rozvoj**

- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie,
- uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných,
- získavať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu šikanovania, agresivity
- rozvinúť a prehĺbiť všestranný rozvoj osobnosti a myslenia žiakov s dôrazom na morálne a etické hodnoty a princípy
- podporovať skupinovú prácu alebo prácu v dvojiciach; rozvíjať zodpovednosť a samostatnosť žiakov (všetky témy)

v rámci všetkých tematických celkov;

• **ochrana života človeka a zdravia**

- manipulovať s nástrojmi, pomôckami, pochopiť význam BOZ
- aktivitami rozvíjať a podporovať duševné a fyzické zdravie - zdravie ako etická hodnota v živote človeka (Identifikácia a vyjadrenie citov, Zvládnutie asertivity)

• **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**

- prejavovať cit ku krásam svojho regiónu, prírody, ľudového umenia a kultúrneho dedičstva
bude realizovaná v téme Rodina

• **mediálna výchova**

- poznať a chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“,
- vyberať a využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú.
- získať a rozvíjať mediálnu gramotnosť a osvojiť si mediálne kompetencie - schopnosť prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov (Pozitívne vzory)

• **multikultúrna výchova**

- chápať medzilidské vzťahy v rôznych skupinách; spoločenstvách
- chápanie akceptácia iných kultúr a rozvoj medzilidskej tolerancie
- odstraňovanie predsudkov voči iným sociálnym skupinám a kultúram
- aktívne počúvanie, rešpektovanie iných; rešpektovanie práva iných vo svojom okolí